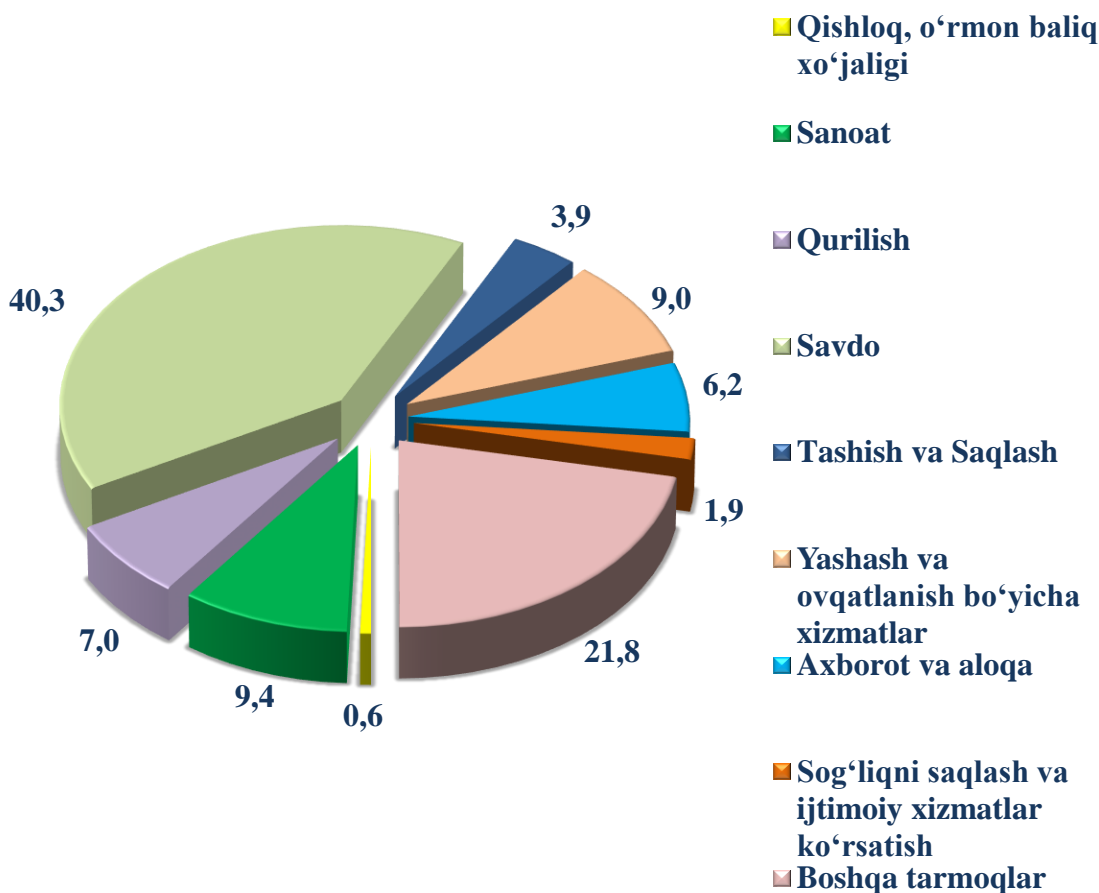

2024-yilning yanvar–mart oylarida 3 975 ta yangi kichik korxonalar va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan o‘sish sur‘ati 96,3 % ni tashkil qildi.

Eng ko‘p kichik korxonalar va mikrofirmalar savdo sohasida (jamiga nisbatan 40,3%), sanoat tarmog‘ida (9,4 %), qurilish tarmog‘ida (7,0 %), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar tarmog‘ida (9,0%), axborot va aloqada (6,2 %), tashish va saqlash (3,9 %), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar (1,9 %), qishloq, o‘rmon, baliq xo‘jaligi (0,6 %) va boshqa tarmoqlar (21,8 %) tashkil etgan.

2024- yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ulushi, foizda

2024- yilning yanvar–mart oylarida kichik tadbirkorlik sub‘ektlari tomonidan:

– sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 9 535,5 mlrd.so‘mni (jami sanoat ishlab chiqarishining indeksi 30,5 %) ni tashkil qiladi;

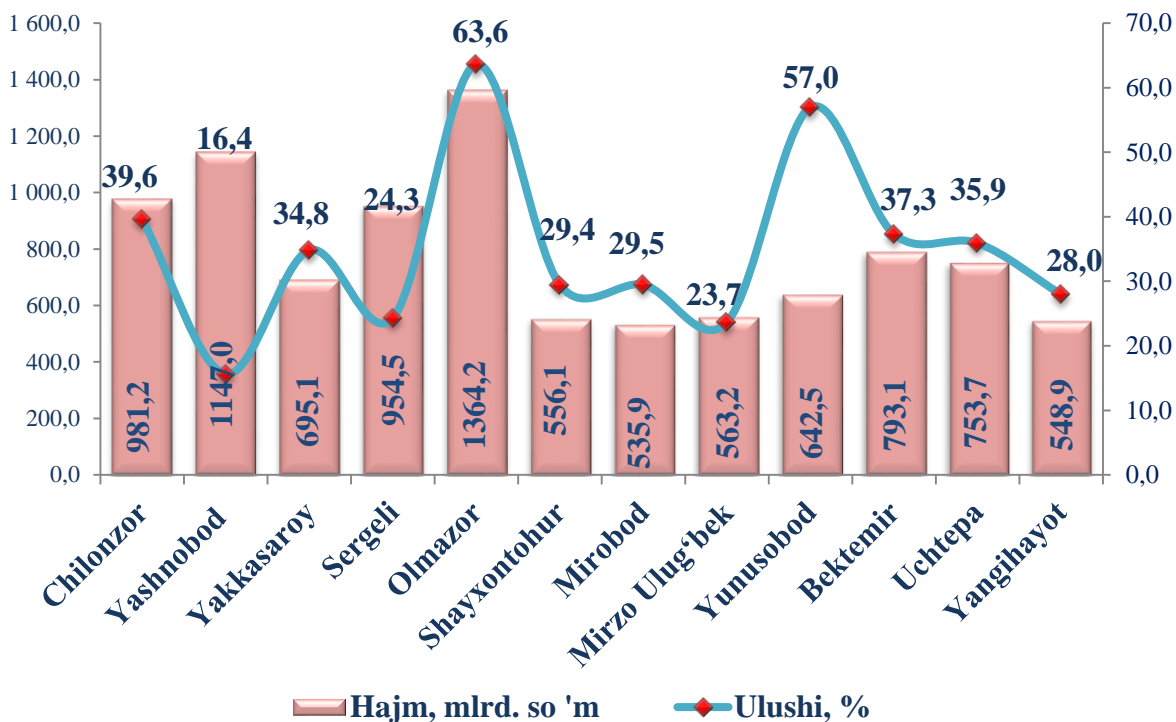
- investitsiyalar hajmi 7 761,4 mlrd. so‘mlik (umumiy investitsiyalar hajmidagi ulushi 45,5 %) o‘zlashtirildi va 2023-yilning yanvar–martga nisbatan o‘shish sur‘ati 140,7 % ni tashkil qildi;
- qurilish ishlari hajmi 5 907,5 mlrd.so‘mlik (qurilish ishlari umumiy hajmidagi ulushi 76,5 %) va 2023-yilning yanvar–martga nisbatan o‘shish sur‘ati 106,4 % ni tashkil qildi;
- xizmatlar hajmi 20 017,4 mlrd.so‘mlik ko‘rsatilib (jami xizmatlar hajmidagi ulushi 38,3 %), 2023-yilning yanvar– martga nisbatan o‘shish sur‘ati 112,1 % ni tashkil qildi;
- avtomobil transportida 372,4 ming.tonna yuk tashilib (jami avtomobil transporti yuk tashishdagi ulushi 59,8 %), 2023 yilning yanvar – martga nisbatan o‘shish sur‘ati 101,9 % tashkil qildi;
- avtomobil transportida 233,7 ming.yo‘lovchi tashilib (umumiy yo‘lovchi tashishdagi ulushi 73,6%), 2023-yilning yanvar–martga nisbatan o‘shish sur‘ati 102,5 % ni tashkil qildi;
- savdo hajmi 11 324,4 mlrd. so‘mlik chakana tovar aylanmasi shakllanib (umumiy chakana tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 59,7 %), 2023-yilning yanvar–martga nisbatan o‘shish sur‘ati 108,5 % ni tashkil qildi;
- tovarlar eksport hajmi 241,0 mln AQSh dollari (umumiy eksport hajmidagi ulushi 21,6 %), 2023-yilning yanvar– martga nisbatan o‘shish sur‘ati 86,8 % ni tashkil qildi;

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlardagi ulushi *(umumiy hajmiga nisbatan mlrd.so‘mda)*

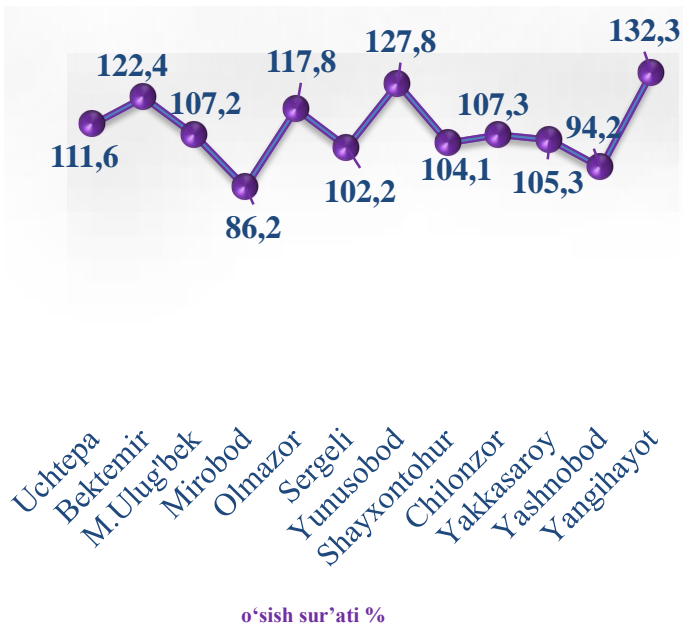
Tumanlar bo‘yicha eng yuqori sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish hajmi Olmazor (1 364,3 mlrd.so‘m), Yashnobod (1 147,0 mlrd. so‘m), Chilonzor (9 81,2 mlrd. so‘m), Sergeli (954,5 mlrd. so‘m), Bektemir (793,1 mlrd. so‘m), Uchtepa (753,7 mlrd. so‘m), Yakkasaroy (695,1 mlrd. so‘m) tumanlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Yunusobod (642,5 mlrd. so‘m), Mirzo Ulug‘bek(563,2 mlrd. so‘m), Shayxontohur (556,1 mlrd. so‘m), Yangihayot (548,9 mlrd. so‘m) va Mirobod (535,9 mlrd.so‘m) tumanlarda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past bo‘lib qolmoqda.

2024 -yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va ulushi

2024- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

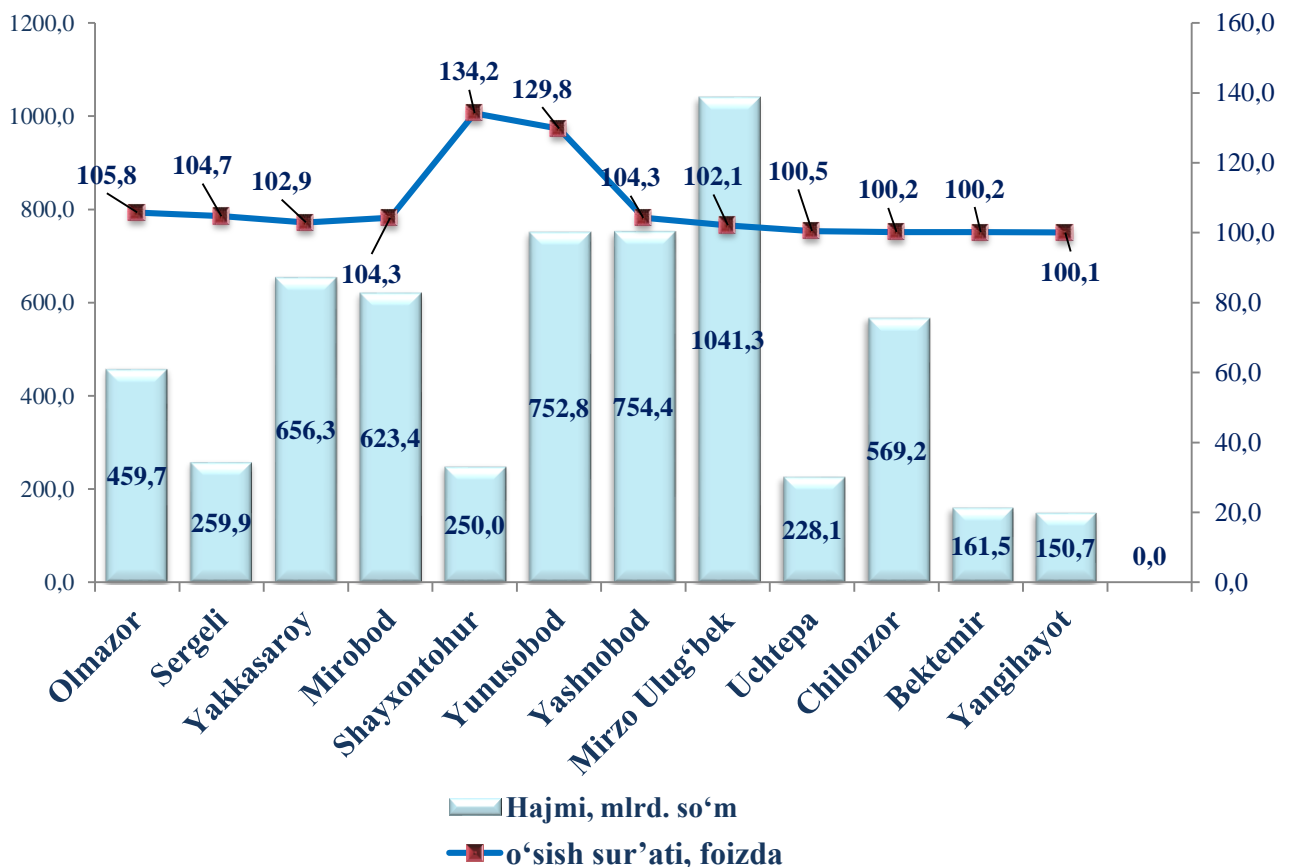

Chakana tovar aylanmasi bo'yicha eng yuqori hajm Chilonzor (2 064 ,8 mlrd.so'm), Uchtepa (1 436,6 mlrd.so'm), Yunusobod (1 317,9 mlrd.so'm), Shayxontohur (1 119,1 mlrd.so'm), Yakkasaroy (1 080,0 mlrd. so'm) va Olmazor (900,3 mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

Shuningdek, tumanlar bo'yicha eng past chakana tovar aylanmasi Yashnobod (8 55,9 mlrd. so'm), Mirzo Ulug'bek (788,4 mlrd. so'm), Bektemir (599,4 mlrd. so'm), Mirobod (518,2 mlrd. so'm), Sergeli (492,2 mld.so'm) va Yangihayot (151,7 mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

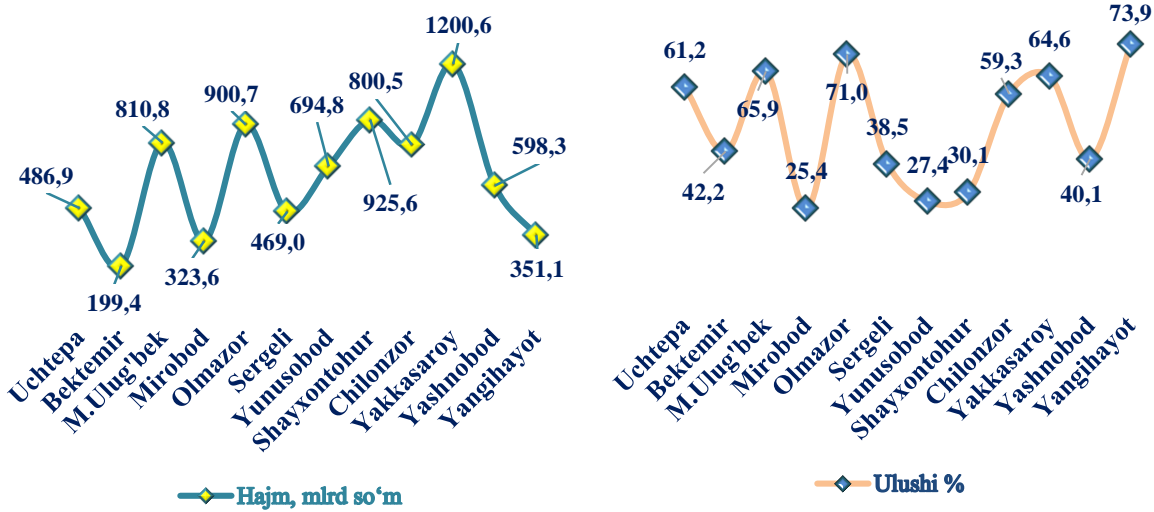
2024- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da bajarilgan qurilish ishlari hajmi va o'sish sur'ati

Qurilish sohasi bo'yicha eng yuqori hajmga ega bo'lgan Mirzo Ulug'bek (1 041,3 mlrd. so'm), Yashnobod (754,4 mlrd. so'm), Yunusobod (752,8 mlrd.so'm), Yakkasaroy (656,3 mlrd. so'm) va Mirobod (623,4 mlrd. so'm) tumanlariga to'g'ri keladi. Chilonzor tumani (569,2 mlrd. so'm), Olmazor tumani (459,7 mlrd.so'm), Sergeli tumani (259,9 mlrd.so'm), Shayxontohur tumani (250,0 mlrd. so'm), Uchtepa tumani (228,1 mlrd.so'm), Bektemir tumani (161,5 mlrd.so'm) va Yangihayot tumani (150,7 mlrd.so'm) qurilish sohasida past hajmga ega.

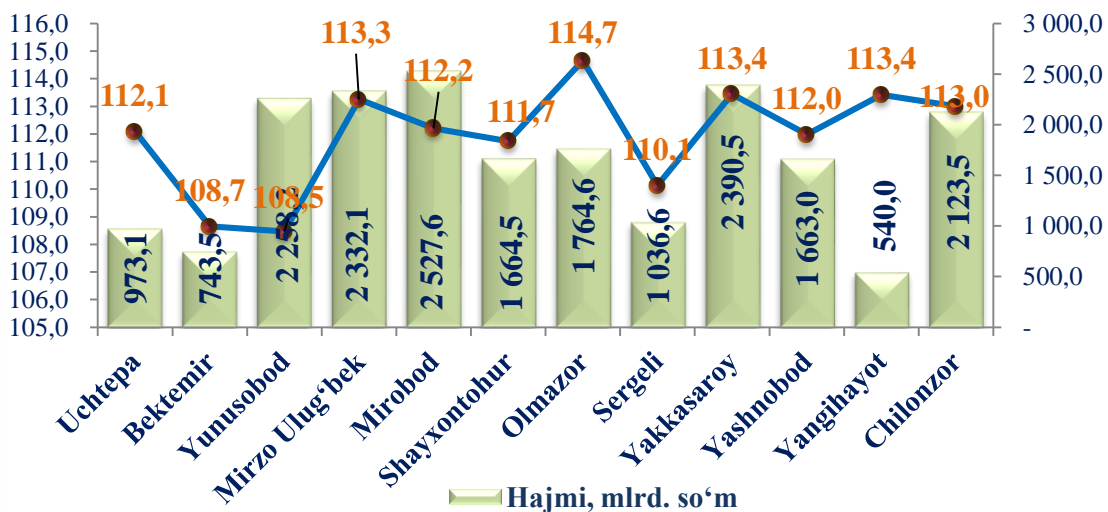
2024-yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da investitsiya sohasi hajmi va ulushi

Investitsiya sohasi bo'yicha eng yuqori hajmlar Yakkasaroy (1 200,6 mlrd. so'm), Shayxontohur (925,6 mlrd. so'm), Olmazor (900,7 mlrd.so'm), Mirzo Ulug'bek (810,8 mlrd.so'm) Chilonzor (800,5 mlrd.so'm) va Yunusobod (694,8 mlrd. so'm) tumanlariga to'g'ri keladi.

Yashnobod (598,3 mlrd. so'm), Uchtepa (486,9 mlrd. so'm) Sergeli (469,0 mlrd. so'm), Yangihayot (351,1 mlrd. so'm), Mirobod (323,6 mlrd. so'm), Bektemir (199,4 mlrd. so'm) tumanlarida investitsiya hajmi past bo'lib qolmoqda.

2024- yil yanvar-martoylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar sohasi hajmi va o'sish sur'ati

Xizmatlar sohasida eng yuqori hajmlar Mirobod (2 527,6 mlrd.so‘m), Yakkasaroy (2 390,5 mlrd. so‘m), Mirzo Ulug‘bek (2 332,1 mlrd.so‘m), Yunusobod (2 258,2 mlrd. so‘m), Chilonzor (2 123,5 mlrd.so‘m), Olmazor (1 764,6 mlrd. so‘m), Shayxontohur (1 664,3 mlrd. so‘m) va Yashnobod (1 663,0 mlrd. so‘m) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Eng past xizmat hajmiga ega bo‘lgan Sergeli (1 036,6 mlrd.so‘m), Uchtepa (973,1 mlrd.so‘m), Bektemir (743,5mlrd.so‘m) va Yangihayot (540,0mlrd.so‘m) tumanlari hisoblanadi.

2024- yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha iqtisodiy faoliyat turlari kesimida ulushi, foizda

	Sanoat	Qurilish	Xizmatlar	Chakana savdo
Toshkent shahri	30,5	76,5	38,3	59,7
<i>tumanlar:</i>				
Bektemir	37,3	83,0	41,2	87,0
Mirzo Ulug‘bek	23,7	92,2	44,1	54,7
Mirobod	29,5	68,6	44,4	38,0
Olmazor	63,6	72,5	42,0	59,3
Sergeli	24,3	82,7	38,2	48,7
Uchtepa	35,9	94,1	33,3	81,1
Chilonzor	39,6	86,5	38,6	66,3
Shayxontohur	29,4	39,7	28,2	53,5
Yunusobod	57,0	59,5	27,3	60,3
Yakkasaroy	34,8	86,0	51,9	59,3
Yashnobod	15,6	92,3	37,2	49,7
Yangihayot	28,0	88,9	64,7	60,4

Tumanlar bo‘yicha sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha eng yuqori ulush Olmazor (63,6%), Yunusobod (57,0%), Chilonzor (39,6%), Bektemir (37,3%), Uchtepa (35,9%), Yakkasaroy (34,8%), Mirobod (29,5%), Shayxontohur (29,4%), Yangihayot (28,0%), Sergeli (24,3%), Mirzo Ulug‘bek (23,7%), va Yashnobod (15,6%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Qurilish bo‘yicha eng yuqori ulush Uchtepa (94,1%), Yashnobod (92,3%), Mirzo Ulug‘bek (92,2%), Yangihayot (88,9%), Chilonzor (86,5%) Yakkasaroy (86,0%), Bektemir (83,0%), Sergeli (82,7%), Olmazor (72,5%), Mirobod (68,6%), Yunusobod (59,5%), va Shayxontohur (39,7%), tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Xizmatlar sohasida eng yuqori ulush Yangihayot (64,7%) Yakkasaroy (51,9%) Mirobod (44,4%), Mirzo Ulugʻbek (44,1%), Olmazor (42,0%), Bektemir (41,2%), Chilonzor (38,6%), Sergeli (38,2%), Yashnobod (37,2%), Uchtepa (33,3%), Shoyxontohur (28,2%) va Yunusobod (27,3%) tumanlariga toʻgʻri keladi.

Chakana savdo aylanmasida eng yuqori ulush Bektemir (87,0%), Uchtepa (81,1%), Chilonzor (66,3%), Yangihayot (60,4%), Yunusobod (60,3%), Yakkasaroy (59,3%), Olmazor (59,3%), Mirzo Ulugʻbek (54,7%), Shayxontohur (53,5%), Yashnobod (49,7%), Sergeli (48,7%) va Mirobod (38,0%) tumanlariga toʻgʻri keladi.

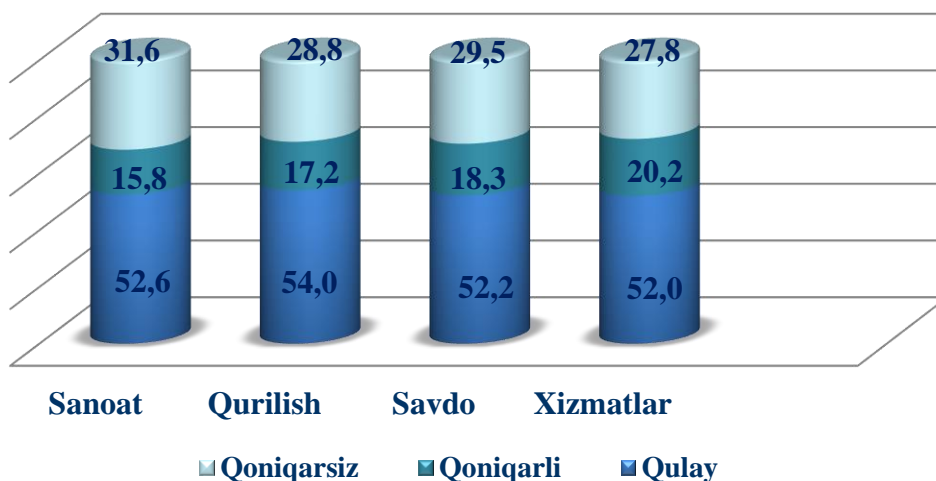
2024-yilning yanvar–mart oylarida kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushi 49,8% ni tashkil qildi (2023-yilning yanvar–mart 49,2 %), YAHM tarkibi oʻtgan yilga nisbatan 1,2 foizga oshgan.

Iqtisodiy faoliyat turlari boʻyicha 2024-yil yanvar– mart oylari yakunlariga koʻra, mikrofirma va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar oʻtkazildi. Unda 4305 dan ortiq respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv maʼlumotlari tahlili, sanoat sohasida respondentlarning 52,6 % i qulay va 15,8 % esa qoniqarli, qurilish sohasida 54,0 % qulay va 17,2 % esa qoniqarli, savdo sohasida 52,2 % qulay va 18,3 % qoniqarli, xizmatlar sohasida 52,0 % qulay va 20,2 % qoniqarli ni tashkil qilganini koʻrsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar xizmatlarda 27,8 %, qurilishda 28,8 %, savdoda 29,5 % va sanoatda 31,6 % ni tashkil qildi.

Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni tarmoqlar kesimida baholash
2024- yil yanvar-mart oylarida, foizda

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun koʻrilayotgan chora-tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati subyektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o'zi tavakkal qilib va o'z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir.

Tadbirkorlik faoliyati subyektlari (tadbirkorlik subyektlari) belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o'z mulkida, xo'jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo'lishlari kerak.

Tadbirkorlik subyektlari o'z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o'z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida, notijorat tashkilotlar bo'lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Chakana savdo bu – oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog'liq iqtisodiy faoliyat.

Ulgurji savdo bu – katta miqdordagi tovarlarni sotishni o'z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Kichik va o'rta biznes - mustaqil mulk egaligiga, xo'jalik faoliyatini mustaqil tashkil etishga asoslangan va o'z tarmog'ida hukmron mavqe tutmaydigan biznes. Turli mamlakatlarda kichik va o'rta biznes sub'yektlari maqomini belgilab beruvchi mezonlar sifatida korxonada band bo'lgan ishlovchilar soni, korxonaning tovar aylanmasi, aktivlar, kapitallar, foyda miqdori va boshqa ko'rsatkichlardan foydalaniladi. O'zbekistonda kichik va o'rta biznes sub'yektlarini aniqlashda korxonada ishlovchilar soni mezon qilib olingan.